

JUNÁK – ČESKÝ SKAUT

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2015

facebook.com/skaut

WWW.SKAUT.CZ

89 % lidí věří, že skauti zažijí spoustu dobrodružství

skautská dobrovolnická práce má
hodnotu jedné miliardy Kč ročně

87 % lidí skauty spojuje
s pomocí druhým

SKAUT

A

Atmosféra skautských setkání v minulém roce byla nezapomenutelná.

Nejvýznamnější událostí pro skauty celého světa bylo jednoznačně loňské 23. světové jamboree. Mezi více než 30 tisíci mladými lidmi, kteří nedaleko japonského města Jamaguči vloni v létě společně tábořili, bavili se, diskutovali a vzdělávali se, byl i třisetčlenný kontingent Junáka – českého skauta. Dva týdny plné vzájemného poznávání se, vyměňování si zkušeností, navazování nových přátelství a společných zážitků. Silný pocit sounáležitosti a poznání, že jsme, navzdory mnoha kulturním rozdílnostem, naladěni na stejnou vlnu a sdílíme společné hodnoty.

Mezinárodní rozměr a pravidelné setkávání jsou pro skauting jako celosvětové hnutí charakteristické a významné. Zejména v dnešní době,

kdy je atmosféra mezi některými národy ve světě napjatá a šíří se strach z odlišnosti, je taková hluboká zkušenost pro mladé lidi výrazným přínosem do jejich dalšího života.

Přesto je základem skautingu každodenní dění ve stovkách zaplněných kluboven během pravidelných schůzek, na výpravách a letních táborech, na celostátních závodech a nejrůznějších setkáních. Děvčata a chlapci v partě kamarádů zažívají společné radosti, překonávají drobné obtíže i náročnější výzvy a postupně si tak osvojují nejen mnohé schopnosti a dovednosti, ale také smysl pro hodnoty a pravidla, která si pak odnášejí do běžného života. Je téměř jisté, že jednou se jim budou nabyté dovednosti hodit i v profesním životě, jak již dnes dokazují personalistické výzkumy.

Věřím, že zažitá dobrodružství, přátelství a znalosti jsou hlavními důvody, proč se nám daří oslovovat stále více dětí a rodičů, což se odráží v dlouhodobém nárůstu členské základny.

Závěrem bych zde rád vyslovil dvě velká poděkování. První patří tisícům skautských dobrovolných vedoucích a dalších činovníků, protože bez jejich nadšení, investovaného času a vložené energie by skautské společenství nebylo stále silícím organismem. Druhé rád směřuji ke všem našim podporovatelům – institucím, firmám i jednotlivcům, kteří nás podporují, neboť i díky nim se daří plnit naše poslání – snažit se skrze neformální radostnou výchovu dělat svět lepším.

Ing. Josef Výprachtický
starosta Junáka – českého skauta

BĚŽNÍ LIDÉ V ČESKU SI O SKAUTINGU MYSLÍ MNOHO DOBRÉHO.

Renomovaná agentura Ipsos uskutečnila v roce 2015 pro Junáka – českého skauta pro bono projekt, ve kterém mapovala názory české společnosti na skauting. Vybraná zjištění výzkumu, v němž proběhlo přes tisíc rozhovorů, ukazují, že Češi vidí skauting jako podnětné a zajímavé prostředí.

www.ipsos.cz

66%

SKAUTING DOPORUČUJÍ DVĚ TŘETINY RODIČŮ A PRARODIČŮ

66 % rodičů a prarodičů by skaut doporučilo těm, kteří pro své děti či vnoučata hledají zajímavou volnočasovou aktivitu.

82%

SKAUTING PODPORUJE SAMOSTATNOST A KREATIVITU

82 % dotázaných si myslí, že se ve skautu člověk stává samostatnějším a že skauting podporuje tvořivost.

57%

VÍCE NEŽ POLOVINA ČECHŮ ZNÁ NĚJAKÉHO SKAUTA ČI SKAUTKU OSOBNĚ

57 % lidí zná někoho, kdo je nebo byl skautem. O skautské klubovně v blízkosti svého bydliště ví třetina dotázaných.

89%

SKAUTING DĚTI SMĚŘUJE KE SPOLUPRÁCI A POMOCI DRUHÝM

89 % lidí souhlasí s tvrzením, že ve skautu se člověk naučí spolupracovat s druhými, a 87 % má za to, že se děti ve skautu naučí druhým pomáhat.

CÍLEM SKAUTINGU JE
VÉST MLADÉ LIDI K AKTIVNÍMU
A ODPOVĚDNÉMU ŽIVOTU.

*Východiskem skautingu je přesvědčení,
že svět můžeme zanechat lepší, než jsme jej
poznali. Záleží na každém, co pro to udělá.
Skauting se snaží zlepšovat svět skrze děti
a mladé lidi. Cílem je vychovat z nich dospělé,
kteří mají pevné hodnotové zakotvení, znají
své místo ve společnosti, dokážou najít
uplatnění, které je bude naplňovat, a budou
aktivně vstupovat do společenského dění.*

A young man in a scout uniform is sitting in a forest at night. He is wearing a light-colored shirt with a "YAMAHA" patch on the sleeve and a dark neckerchief. He is looking down at his hands, which are resting on a boot. A bright flashlight beam from above illuminates his face and hands. In the background, another person is partially visible, wearing a Star Wars t-shirt. The scene is set in a dark forest with tall trees.

D

Dřina, radost,
netradiční zkušenosti
i nezapomenutelné chvíle
s přáteli, to všechno
je skauting.

E

Energii, kterou mladí
ze skautování získávají,
předávají dál i v dospělosti.

Skauti a skautky
v České republice =
celkem 55 533

do 10 let 16 450 dětí

11–15 let 16 468 dětí

16–24 let 9 753 dospívajících

25 let + 12 862 dospělých

Počet členů Junáka – českého skauta
posledních 10 let každoročně stoupá.
Letos vzrostl o 2 505 lidí. V současné
době je našimi členy 55 533 skautů
a skautek. Od roku 1989 prošla
skautingem v Česku více než půl
miliónu lidí.

F

Fenomén skautingu mladé
lidi provází již
více než sto let.

*Skautská činnost je unikátní.
Vychovává, aniž by to holky a kluci
postřehli. Je to celoroční práce
i zábava učí praktickým dovednostem,
lásce k přírodě a lidem, nelhostejnosti
a aktivitě. Skauti a skautky tak poznávají
nejen zákonitosti přírody, ale i fungování
zdravého lidského společenství.*

G

Gesta a symboly jako podání levé ruky
nebo táborový oheň utkví v paměti
každému, kdo prošel skautským oddílem.

820 táborů o délce do 14 dní
179 táborů o délce 15–21 dní
24 táborů o délce 22 a více dní
1 023 táborů celkem

PROJEKTY A UDÁLOSTI 2015

H

Hitem roku je Skautský institut, který sídlí na Staroměstském náměstí v Praze a hostí desítky zajímavých vzdělávacích akcí měsíčně.

Skauting je společenství lidí různého věku i názorů. Tato pestrost se odráží v projektech, které pořádáme. Najdou se mezi nimi oddílové výlety, projekty pro stovky účastníků či veřejnost, vzdělávací kurzy pro vlastní členy a také mezinárodní akce.

1 *inspiraci čerpají skauti
a skautky i během společných
setkání. Například na setkání
ve formě skautského festivalu
pro dospívající zvaném Obrok*

Setkání pro více než patnáct set účastníků pořádáme jednou za 2 roky. V roce 2015 se uskutečnilo ve sportovním areálu Vesec u Liberce. Obrok je tábor, festival, vzdělávací kurz i dobrovolnická práce v jednom.

NAPŘÍČ PRAHOU PŘES TŘI JEZY

Již téměř 80 let se díky skautům každoročně jen na jeden jediný den otevírají vodákům hned tři pražské jezy pro akci nazvanou „Napříč Prahou – přes tři jezy“. Každoročně se jí účastní i stovky posádek z řad veřejnosti. Na konci září 2015 se na šest a půl kilometru dlouhou jízdu po Vltavě vydal rekordní počet tří tisíc účastníků.

Projekty a události 2015

J

Jídlo, teplý čaj a suché oblečení nabízely lidem prchajícím před válkou desítky skautských dobrovolníků, kteří na podzim a v zimě pomáhali na Balkáně.

Čeští skauti a skautky přivítali předsedu Světového skautského výboru Joãa Armanda Gonçalvesa při jeho návštěvě v Praze.

Na konferenci Re-imagining Futures, kterou uspořádal tým projektu Skauti na Zemi, vystoupili lidé žijící v keňských či brazilských slumech, indický inženýr věnující se alternativním energetickým zdrojům či brazilští experti na globální rozvojové vzdělávání.

Na mezinárodní skautské setkání Intercamp do polské Nisy se v roce 2015 vydalo více než 500 českých skautů a skautek.

Celostátní setkání vodních skautů a skautek Navigamus se neslo v atmosféře 210. výročí bitvy u Trafalgaru.

Junák – český skaut získal titul „organizace uznaná Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy pro práci s dětmi a mládeží“.

Projekty a události 2015

K

Kampaň „Velké výzvy, nekonečná dobrodružství“ ukázala uživatelům sociálních sítí a divákům České televize nezapomenutelné skautské zážitky.

Vedoucí nejmladších skautů a skautek – benjamínků, světlušek a vlčat, se dělili o své zkušenosti v oblasti výchovy dětí na setkání v Kolíně.

Více než 700 skautů a skautek se zapojilo do pilotního ročníku veřejně prospěšné akce Skautský dobrý skutek.

Ke svému století si české skautky nadělily výlety do míst, kde před sto lety jejich historie v českých zemích začala, slavnostní setkání v Blansku u Brna a v Praze i zdobený šátek z indické fairtradové dílny.

Výzkum společnosti EDUin potvrdil, že skauting je ceněnou aktivitou i v životopisech. Zaměstnavatelům říká, že uchazeč dokáže komunikovat, řešit problémy a stmelovat kolektiv.

Kdybychom práci všech skautských dobrovolníků v roce 2015 převedli na skutečné mzdy, její hodnota by byla 1 020 071 560 korun.

Lilie – znak skautů je symbolem mravní čistoty a její prostřední list připomíná stětku kompasu ukazující správný směr.

Díky efektivní spolupráci dobrovolníků a odborníků jsou skauti schopni se kvalitou svých projektů vyrovnat komerčním projektům s vyššími rozpočty.

VYDÁVÁME VLASTNÍ KNIHY A ČASOPISY PRO KAŽDOU VĚKOVOU SKUPINU

V roce 2015 jsme vydali 12 publikací a časopisy pravidelně dostávalo více než 45 000 odběratelů. Dosavadní nabídku skautských časopisů v roce 2016 rozšíří časopis pro předškoláky a informační magazín pro dospělé skauty.

MÁME NOVÉ LOGO I NÁZEV

Od 1. dubna 2015 se jmenujeme Junák – český skaut, z.s. Vrátili jsme se tak k názvu, který organizace nesla už před sto lety. Obdobně se k původnímu skautskému znaku navrácí nové logo, které vytvořil Lumír Kajnar. Jeho grafická část v sobě spojuje mezinárodní označení skautů (lilii) i skautek (trojlístek) s chodským psem ve štítu.

POMÁHÁME POMÁHAT

Oddíly se zapojují do mnoha dobročinných projektů a další vznikají přímo z jejich iniciativy. Přispívají hlavně vlastním časem a aktivitou a často slouží jako pomyslný most mezi potřebnými a těmi, kdo chtějí pomoci. Ani celospolečenské dění není skautům lhostejné. V mnoha městech a obcích se proto podílíme na společensky prospěšných akcích a na projektech, které zlepšují využití veřejného prostoru.

TO, CO UMÍME, PŘEDÁVÁME DÁL

Dobrovolníci nastupující do nové funkce v oddíle či středisku mají k dispozici informační balíčky, které jim pomáhají se v nové funkci zorientovat. Na svou práci nejsou sami, ale stojí za nimi dobře sehraný tým. Aby nás práce dlouhodobě bavila, ve vedení týmů oddílů, středisek či kurzů se střídáme. A svou práci pravidelně reflektujeme skrze vlastní systém hodnocení kvality.

M

IMOŘÁDNĚ DŮLEŽITÍ
JSOU PRO SKAUTING
DOBROVOLNÍ VEDOUCÍ
ODDÍLŮ

*Přípravou programu pro děti a péčí o zázemí oddílu
člověk získá také možnost poznat a rozvíjet sebe sama.*

*V oddíle kromě vztahu k dětem získá či prohloubí
mnoho užitečných návyků – třeba schopnost týmové
spolupráce, praxi v organizaci vlastního času a plánování.*

*V neposlední řadě se stane součástí společenství lidí
s podobnými zájmy, s nimiž prožije nespočet
nezapomenutelných momentů.*

N

Nováčkům ve skautu
kromě vedoucích
pomáhají i zkušenější
kamarádi z oddílů.

O DDÍLOVÝM VEDOUČÍM POSKYTUJEME KVALITNÍ VZDĚLÁNÍ

*VOJTĚCH PETR
instruktor skautského
vzdělávacího kurzu*

„Při vzdělávání vedoucích se nezaměřujeme jen na předání znalostí a sdílení zkušeností. Důležitou roli hrají i silné zážitky a individuální rozvoj každého účastníka kurzu.“

*V roce 2015 strávili dospívající a dospělí skauti a skautky
22 294 vzdělávacích osobodnů na skautských kurzech • 433 z nich získalo
kvalifikaci pro vedení oddílu • přibližně 700 dalších se zúčastnilo kurzů pro
začínající vedoucí • loni se konalo celkově 52 kurzů pro oddílové vedoucí
• na skautských kurzech jsme měli v roce 2015 3 399 účastníků.*

P

Program celostátních
setkání je často zpestřen
nevšedními aktivitami.

R

OZMANITÁ SKAUTSKÁ KOMUNITA MÁ CO NABÍDNOUT LIDEM KAŽDÉHO VĚKU

*BENJAMÍNCI, VLČATA,
SVĚTLUŠKY A ŽABIČKY*

4 – 10 let

29,6 % = 16 450 dětí

Jsou našimi nejmenšími. Oddílová činnost jim přináší především velké zážitky, protože skautské aktivity zažívají poprvé. Skrze hry, výlety i táboření si osvojují praktické dovednosti a učí se spolupracovat s ostatními.

SKAUTI A SKAUTKY

11 – 15 let

29,7 % = 16 468 dětí

Děti ve věku od 11 do 15 let se podílejí na tvorbě programu. Učí se plánovat své činnosti a získávají sebedůvěru i zkušenosti díky vlastním zážitkům. Zdolávají překážky, radují se z úspěchů, učí se z nezdarů.

ROVEŘI A RANGERS

16 – 24 let

17,6 % = 9 753 mladých lidí

Starší holky a kluci si z velké míry určují program sami. Možností je mnoho – poznat nové kamarády na skautských akcích doma i v zahraničí, vyzkoušet si rafting, slaňování, cestování s kamarády nebo se zapojit do společensky prospěšných projektů.

DOSPĚLÍ SKAUTI

25 a více let

23,1 % = 12 862 dospělých

Dospělým nabízí skauting především radost z dobrovolnictví. Skauting znamená možnost strávit volný čas smysluplnou prací pro druhé a zároveň získat přátelský kolektiv, společenské uznání nebo si doplnit kvalifikaci.

SKAUTSKÉ SPOLEČENSTVÍ
JE POSTAVENÉ NA DEMOKRATICKÝCH PRINCIPECH,
NA DISKUZI A SPOLUPRÁCI, COŽ SE PROMÍTÁ
I DO STRUKTURY ŘÍZENÍ ORGANIZACE.

*To je také jedním z důvodů,
proč byl skauting zakazován
totalitními režimy.*

*Junák – český skaut tvoří 2 093 oddílů.
Ty jsou seskupeny do 478 středisek
v 63 okresech a 14 krajích.*

„Ve skautu jsem jako dítě byla nadšená tím, že nám vedoucí dali důvěru, že leccos dokážeme. Řekla bych, že v dnešní době je to ještě důležitější. Že se z dětí často dělají neschopné, nesamostatné bytosti. Raději ať sedí u počítače, aspoň se jim nic nestane. Skaut naopak dostane do ruky sekýrku, pilu, naučí se s ní zacházet, je schopný ohlídat v noci tábor. Ze společnosti se vytrácí důraz na to, aby děti věřily samy sobě a také svým kamarádům, že jim v těžké situaci pomohou. Věřím, že skaut v dětech toto zdravé sebevědomí probouzí.“

MgA. ESTER JANEČKOVÁ
herečka a televizní moderátorka

TISÍCE DĚTÍ
ZÍSKÁVAJÍ VE SKAUTU
SEBEDŮVĚRU PRO
POSOUVÁNÍ VLASTNÍCH
HORIZONTŮ.

U DRŽUJEME A OPRAVUJEME SVÉ KLUBOVNY A ZÁKLADNY. BEZ FINANČNÍ PODPORY SE VŠAK NEOBEJDEME.

*Nemovitě zázemí je podmínkou
dobrého fungování oddílů.
To se týká především kluboven,
základen či tábořišť. Jsou to
místa nezbytná pro naši činnost.
Stávající majetek zušlechťujeme
a využívané nemovitosti se
snažíme získávat do vlastnictví.*

SKAUTSKÁ KLUBOVNA POVSTALA Z POPELA

Klubovnu 52. oddílu Žlutá střelka z Plzně zničil v září 2013 požár založený neznámým pachatelem. Do její obnovy se pustili během desítky brigád současní i bývalí členové oddílu, rodiče a další pomocníci. Nová klubovna stála více než 1,3 milionu korun. Největší část nákladů pokrylo pojištění, další finance skauti získali od různých dárců, místní samosprávy, skrze benefiční akce a crowdfundingovou kampaň.

po rekonstrukci 2015

po požáru 2013

Za finanční, mediální i materiální podporu děkujeme:

VELKÝ DÍK
PATŘÍ I NAŠIM
PODPOROVATELŮM,
DÍKY KTERÝM
MŮŽEME PLNIT
DĚTSKÉ SNY

ADCO&DIXI spol. s r. o., Coca-Cola HBC Česká republika, s r. o., Continental Barum s r. o., CzechTourism, Česká centra, Česká televize, České dráhy, a. s., Český rozhlas, Člověk v tísni, o. p. s., David Rožek, Dixi, s r. o., Dopravní podnik měst Liberce a Jablonce nad Nisou, a. s., EMPRESA MEDIA, a. s., Evropská unie, GLOBTECH spol. s r. o., Hannah Czech a. s., Hithit s r. o., HM PARTNERS s r. o., Hrivnak, s r. o., Hynek Cihlář, IPSOS s r. o., Isolit-Bravo, spol. s r. o., JABLOTRON ALARMS a. s., Jan Barta, Jana Pechová, Jaroslav Jičínský, Jiří Buček, Jiří Matoušek, K2 Lešení, s r. o., Krajská nemocnice Liberec, a. s., KOSTKA - kolobka, s r. o., Koučink Centrum, s r. o., Lesy ČR, s. p., Michal Hanych, Liberecký kraj, MICROSOFT s r. o., Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, Ministerstvo zahraničí ČR, MITAS a. s., Město Liberec, Město Třebíč, Městská část Praha 15, Nadace ČEZ, Nadace Karla Janečka, Nadace VIA, Nadace Vodafone Česká republika, Navláčil stavební firma, s r. o., NEMO & SELECTA s r. o., OMNIPRAX s r. o., Ondřej Šotola, Pavel Říha, Pavel Vojtíšek, Petr Glogar, POZIMOS, a. s., Proxylevel s r. o., předseda PS PČR Jan Hamáček, PST CLC, a. s., Raiffeisenbank a. s., Renovabis, Rotary klub Bohemia, Rotary klub Praha, Rotary klub Praha City, Rotary klub Třebíč, Seznam.cz, a. s., Sdružení Via – TechSoup, Skautská nadace Jaroslava Foglara, Sportovní areál Ještěd a. s., Stanislav Říha, ŠKODA AUTO a. s., TENT WOOD s r. o., T-Mobile Czech Republic a. s., Tomáš Hřebík, T.R.I., s r. o., Vladimír Koblovský, Vladimír Král, Vlastimil Malinka, Výbor dobré vůle — Nadace Olgy Havlové, Zámečnictví Josef Štěrbá, Zdeněk Kubálek, ZO OS KOVOSLOVÁCKÉ STROJÍRNY, a. s.

*Našimi
největšími
dárci jsou:*

*Ministerstvo
školství, mládeže
a tělovýchovy ČR
a Lesy ČR, s. p.*

Děkujeme!

... a tisícům dalších jednotlivců a společností, kteří podporují
skautské oddíly ve svých městech a obcích.

W

Wa – ducha jednoty zažily i tři stovky českých skautů na jamboree – celosvětovém setkání skautů a skautek z celého světa, které se koná jednou za 4 roky. Pořadatelské země se střídají, poslední proběhlo v roce 2015 v Japonsku.

X

XXIII. jamboree přivítalo více než 33 tisíc účastníků, mezi nimi i české skauty Aliho a Bobyho, kteří na jamboree dojeli Škodou 120 L po cestě dlouhé 14 tisíc kilometrů.

Y

Young people – mladí lidé jsou
základním stavebním kamenem
skautingu po celém světě.

Světová asociace
skautek (WAGGGS)

Světová organizace
skautského hnutí (WOSM)

Junák – český skaut je členem světových skautských organizací

Patříme k evropsky výrazným a aktivním skautským organizacím. V roce 1922 byl Junák – český skaut jedním ze zakládajících členů Světové organizace skautského hnutí (WOSM), v roce 1929 pak i Světové asociace skautek (WAGGGS). Hranice překračujeme nejen na úrovni vedení organizace – vysíláme dobrovolníky na stáže do USA a do skautských evropských center.

Kromě velkých akcí probíhají i malé, ale velmi důležité projekty zahraniční spolupráce. Desítky oddílů přivítaly na svých táborech skautky a skauty ze zahraničí nebo se vydaly tábořit za hranice.

ZAVÍTEJTE NA
NÁŠ WEB ČI FACEBOOK

www.skaut.cz

www.facebook.com/skaut

Plná verze výroční zprávy ke stažení [ZDE](#)

Vydal: Junák – český skaut, Tiskové a distribuční centrum, z. s. / Senovážné nám. 24, 110 00 Praha 1

Tel.: +420 234 621 284 / +420 776 720 220 / e-mail: kancelar@skaut.cz / www.skaut.cz

Děkujeme autorům fotografií: oddíl cernysip.blanik.info • Matyáš Fialka • Lukáš Fuchman • Štěpán Hašek • Martin Křivánek
Jiří Kus • Vojta Petr • Karel Pešek • Radek Procyk • David Sochor • Martin Svoboda • Tomáš Tkáčik • Kateřina Vrbová